

توزیع ۲۶۵ میلیون لیتر سوخت مایع

۲۶۵ میلیون لیتر سوخت مایع در کشور توزیع می‌شود که ارزش سالانه این میزان، حدود ۶۷ میلیارد دلار است. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، جواد اوجی، وزیر نفت در جمع خبرنگاران گفت: در حال حاضر سوخت پایدار نیروگاه‌ها و جایگاه‌های سوخت در سراسر کشور تامین شده است و مشکلی در این زمینه نداریم. وزیر نفت در ادامه تصریح کرد: ۲۶۵ میلیون لیتر سوخت مایع در کشور توزیع می‌شود که ارزش سالانه این میزان، حدود ۶۷ میلیارد دلار است. اوجی افزود: انتقال گاز روسیه به کشورمان که خوشبختانه کمتر از یکماه پیش انجام شد و اسنادی میان شرکت ملی گاز ایران و شرکت گاز پروس روسیه امضا شد که بخش زیادی از گاز روسیه را به کشورمان انتقال می‌دهد. وزیر نفت گفت: شاهکار دیپلماسی انرژی همین امضای سند توافق انتقال گاز روسیه به جمهوری اسلامی بود که این پروژه یک انقلاب اقتصادی، صنعتی و وابستگی‌تأمین امنیت انرژی کشورهای همسایه و منطقه را از مسیر جمهوری اسلامی در بر داشته‌باشد.

واگذاری پساب به صنایع

در سال ۱۴۰۳ برای نخستین بار در تاریخ کشور پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب تهران در بازار بورس عرضه شد و در نخستین عرضه پساب در بورس انرژی، ۷ میلیون مترمکعب پساب در اختیار صنایع قرار گرفت. به گزارش وزارت نیرو، مسعود باقرزاده، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و بودجه شرکت مهندسی آب و فاضلاب با اشاره به آخرین وضعیت عرضه پساب در بورس گفت: ۱/۶ میلیارد مترمکعب پساب تولیدی کشور است که تاکنون توانسته‌ایم ۷ میلیون مترمکعب را به صنایع واگذار کنیم. وی افزود: اولویت نخست ما در تولید و تأمین پساب برای صنایعی است که قبلاً تخصیص آب داشتند، بنابراین طبق قانون تخصیص آب آن‌ها را لغو و پساب تأمین می‌کنیم که در یک افق چندساله درصد قابل توجهی از آب شرب از صنایع کسر و با جایگزینی پساب بتوانیم آن را در اختیار شرب قرار دهیم. او گفت: تکمیل تصفیه‌خانه‌ها حتی اگر برای صنایع هم مصرف نداشته باشند، برای تغذیه آبخوان‌ها مفید است.

۴۰۰ میلیون دلار تجارت زعفران

برغم آنکه ایران بزرگترین تولیدکننده زعفران در دنیا محسوب می‌شود، اما سهم ایران از تجارت زعفران دنیا ناشی از خام‌فروشی محصول تنها ۴۰۰ میلیون دلار است. حسین زینلی، مجری طرح گیاهان دارویی وزارت جهاد گفت: برآوردها حاکی از آن است که امسال صادرات زعفران حداقل ۲ برابر نسبت به سال قبل افزایش یابد چرا که در صورت عدم مشکلات سرمازدگی یا خشکسالی مشکلی در تولید نداریم. او با بیان اینکه وسعت تجارت گیاه زعفران در این صنعت از اهمیت بالایی برخوردار است، افزود: با توجه به آنکه در حوزه تولید زعفران مشکلی نداریم و به هر میزانی که تجار بخواهند زعفران موجود است، از این رو با تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان به دنبال آن هستیم که محصول را از این طریق عرضه کنیم. زینلی ادامه داد: برآوردها حاکی از آن است که امسال تولید زعفران نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۰ درصد افزایش یابد چرا که در طول تاریخ سابقه نداشته که عملکرد تولید کشت زعفران در زمین‌های الگویی به ۱۲ تا ۲۰ کیلو برسد.

مریم رحیمی

خبرنگار اقتصادی

فرقی ندارد تابستان است یا زمستان؛ واژه ناترازی دیگر نقل زبان دولت و بخش خصوصی شده است. بخش خصوصی سخن از اقتصاد ناکارآمد بخش انرژی می‌گوید و دولت به عادت مألوف خود، انگشت اتهام پرمصرفی‌اش را به سمت مردم نشانه می‌رود؛ انگشت اتهامی که هر جا حرف، حرف انرژی است به سمت مصرف زیاد و نادرست مردم نشانه‌گیری می‌شود. این در حالی است که مسئله، سیاست‌گذاری نادرست در سطح کلان است. برخلاف

شتاب بحران برق

برای عبور از ناترازی ناگزیر هستیم سالانه ۷ هزار مگاوات به ظرفیت نیروگاه‌ها اضافه کنیم

آنچه که معمولاً تصور می‌شود، مصرف گاز و برق مردم ایران بسیار کمتر از کشورهای با جمعیت مشابه مانند ترکیه است. عبدالله باباخانی، کارشناس انرژی معتقد است که از ۳۰۰ تراوات برق تولیدی، تنها ۱۰۰ تراوات در بخش خانگی مصرف می‌شود (۳۳ درصد)، ضمناً از ۷۴۰ میلیون مترمکعب گاز تزریقی به شبکه، حدود ۱۹۰ میلیون مترمکعب یعنی حدود ۲۵ درصد مصرف خانگی می‌شود. به هر حال مدیران دولتی، بخش اداری و صنایع کوچک را در محاسبات به‌عنوان مصرف خانگی تلقی می‌کنند و این گونه است که سهم مسکونی در برق و گاز ۵۰ درصد اعلام می‌شود. در این تصور رایج اما غلط یک موضوع دیگر نیز مغفول می‌شود و آن هم مشکل بزرگ هدررفت حدود ۱۰۰ میلیارد دلار از ۱۸۰ میلیارد دلار نفت و گازی است که سالانه از زیر زمین برداشت می‌شود. بخشی از این هدررفت به تحریم و FATF برمی‌گردد و حدود ۵۰ میلیارد

دلار، هدررفت انرژی، به‌خاطر ضعف مدیریت انرژی در کشور است. بنا بر آمار، سالانه ۱۸۰ میلیارد دلار از منابعی که متعلق به همه مردم است از زیرزمین برداشت می‌شود اما در عوض کل یارانه‌ای که به مردم اختصاص می‌یابد، به ۳۵ میلیارد دلار هم نمی‌رسد. کارشناسان گمانه‌زنی می‌کنند که با ادامه روند ریل‌گذاری در سیاست‌های نادرست، احتمالاً تا همین ۱۰ سال آینده، نه‌تنها مجبور به واردات بنزین شویم بلکه حتی گاز و برق با بقیه میعانات را هم وارد کنیم. آن هم در کشوری که دومین دارنده بزرگ منابع گازی در جهان است. از سوی دیگر فعالان حوزه برق نیز گلایه دارند که اگر نمی‌توان برق را به همه مشترکان فروخت، حداقل شرکت توزیع برق و توانیر دست از واسطه‌گری بردارد تا تولیدکنندگان خودشان، برق را به مشترکان پر مصرف و صنایع بفروشند. از آنجایی که سیاست وزارت نیرو محدود کردن صنایع

عکس: ایرنا

حسنعلی تقی‌زاده رئیس هیئت‌مدیره سندیکای برق در گفت‌وگو با هم‌میهن:

به‌زودی به ۲۷ هزار مگاوات کسری برق می‌رسیم

سیکل ترکیبی برزیم به اسم عدم‌انفع آن‌را از دست می‌دهیم. اگر ما همین سیاست‌های فعلی جلو برویم، ۱۰ سال آینده ناترازی به ۲۷ هزار مگاوات می‌رسد که فاجعه است. یعنی یک‌سوم برق مصرفی کشور ناترازی خواهیم داشت.

سیاست وزارت نیرو در مواجهه با این مسئله چیست؟

امروزه سیاست وزارت نیرو این است که ناترازی‌ها را با محدودیت توان صنایع جبران کند و به صنایع خاموشی دهد اما اگر به عدد مذکور برسیم، خاموشی‌ها به بخش خانگی نیز سرایت می‌کند و اتفاقات خوبی نمی‌افتد. علت این ناترازی‌ها چیست و چرا به این نقطه رسیده‌ایم؟ عوامل چهارگانه‌ای وجود دارد که باعث می‌شود هر ساله رشد مصرف داشته باشیم. سالانه حدود ۵ درصد رشد مصرف داریم یعنی باید سالانه ۵ درصد ظرفیت اسمی نیروگاه‌ها را افزایش دهیم تا بتوانیم وضعیت فعلی را حفظ کنیم. یعنی اگر سالانه حدود ۴ هزار و ۵۰۰ مگاوات نیروگاه جدید احداث کنیم، ناترازی ۱۸ هزار مگاوات را ثابت نگاه می‌داریم.

برای حل این ناترازی چه باید کرد؟

اگر بخواهیم همین ناترازی را برطرف کنیم باید سالانه، دو هزار و ۵۰۰ مگاوات به جز آن ۴ هزار و ۵۰۰ مگاوات نیروگاه احداث کنیم. یعنی اگر در یک دوره پنج‌ساله سالانه ۷ هزار مگاوات نیروگاه جدید، وارد مدار کنیم، ۷ هزار مگاوات نیروگاه جدید یعنی سالانه حدود ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت برق نیاز داریم و طی ۵ سال ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری لازم داریم تا این ناترازی را در ۵ سال حفظ کنیم و این عدد، عدد کمی نیست. اما به هر حال به این مقدار سرمایه‌گذاری نیاز داریم. اگر ما در سنوات ۱۰ سال گذشته براساس برنامه‌های توسعه چهارم، پنجم و ششم که تدوین شده بود، هدف‌گذاری نیروگاه‌ها را انجام می‌دادیم امروز به این نقطه نمی‌رسیدیم. سیاست‌گذاری غلط ۱۰ سال گذشته باعث سرکوب بخش خصوصی شد و بخش خصوصی انگیزه خود را برای سرمایه‌گذاری از دست داد. طی برنامه ششم توسعه قرار بود که ۲۵ هزار مگاوات نیروگاه جدید استارت زده شود و نیروگاه جدید شروع به ساخت کند. اما در برنامه توسعه ششم صفر مگاوات نیروگاه احداث شد و تنها ۱۲ هزار مگاوات، از برنامه توسعه سوم، چهارم و پنجم در برنامه توسعه ششم وارد مدار شد. همین جامی می‌توان دریافت که حدود ۱۴ هزار

مگاوات ناترازی اضافه شده است. منظور از کلمه سرکوب بخش خصوصی و کلمه مناسب‌تر برای توضیح آن، اقتصاد ناکارآمد برق است. امروزه اقتصاد برق ناکارآمد شده است چرا که بخش خصوصی دیگر انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری ندارد. شاخص بی‌نشان می‌دهد که سرمایه‌طی چند سال به سرمایه‌گذار باز می‌گردد و ۲۰ سال طول می‌کشد تا سرمایه‌فعالان به آنان بازگردد. همین سیاست‌ها باعث شده که مالکیت خصوصی در وزارت نیرو به رسمیت شناخته نشود. خود من به‌عنوان رئیس سندیکای برق غیردولتی ۶۰ درصد برق مصرفی را تولید می‌کنم. یک تفکر غلط در وزارت نیرو می‌گوید درآمد بخشی که بیش از ۶۰ درصد مصرف کشور را تأمین می‌کند در حدی تأمین کنیم که از پس پرداخت هزینه‌های خود برآیند. بخش عمده‌ای از این نیروگاه‌ها در بورس هستند و سهامدار خرید دارند. به همین دلیل سیاست نادرست وزارت نیرو، به جز اینکه انگیزه سهامداران را از بین می‌برد به بورس نیز آسیب می‌زند.

بورس انرژی این فرآیند را تسهیل نمی‌کند؟

ما نمی‌توانیم کالای خود را به نرخ اقتصادی به فروش برسانیم بلکه باید آن را با قیمتی بفروشیم که رگولاتور، تعیین می‌کند. در بازار بورس انرژی و بازار عمده‌فروشی برق، نیروگاه‌های خصوصی هر کیلووات بر ساعت برق را ۱۲۰ تومان می‌فروشند اما همین وزارت خانه برق را بیش از ۱۸۰۰ تومان به ازای هر کیلووات بر ساعت می‌فروشد که به معنای واسطه‌گری دولت است.

وزارت نیرو دقیقاً به چه شکلی واسطه‌گری می‌کند؟

وزارت نیرو در حال واسطه‌گری است و یکی از مهم‌ترین دلایلی که ناترازی برق داریم واسطه‌گری و تصدی‌گری است. وزارت نیرو در حال حاضر ۳۷ درصد از برق کشور را تولید می‌کند. پس وزارت نیرو نیز مانند بخش خصوصی تولیدکننده برق است و این دو بخش با یکدیگر رقابت دارند. خریدار هم مجدداً وزارت نیرو است. بخش خصوصی به دنبال سود سهام‌داران است و بخش دولتی چنین الزامی ندارد. از سوی دیگر از آنجایی که تحت نظارت نهاد بالادست است، قیمت‌ها را پایین نگاه می‌دارد. به همین دلیل هم صرفه اقتصادی برای بخش خصوصی از بین می‌رود. وزارت نیرو علاوه بر اینکه تولیدکننده و خریدار برق است، رگولاتور برق نیز محسوب می‌شود. وزیر نیرو، اعضای هیئت‌تعمیر برق را انتخاب می‌کند و همواره اعضای هیئت‌تعمیر، همان کارمندان وزارت نیرو هستند. البته امسال به‌طور استثنای، یک نفر از سندیکا انتخاب شده است. هیئت‌تعمیر با بخش غیردولتی تضاد منافع دارد. ما به‌عنوان بخش خصوصی همواره اصرار داشتیم که چرا وزارت نیرو دست به واسطه‌گری می‌زند؟ اجازه دهید بخش خصوصی که تولیدکننده است برق را به صنایع بفروشد؛ یعنی به جای اینکه شرکت‌های توزیع و توانیر برق را از بخش خصوصی بخرند و به مصرف کنندگان بفروشند.